

Vergaderjaar 2018–2019

31 066

Belastingdienst

A

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 oktober 2018

Hierbij ontvangt u de 22^e halfjaarsrapportage¹. De eerste helft van het jaar stond in het teken van de nieuwe veranderaanpak van de Belastingdienst. De nieuwe aanpak met een meer beheerste vernieuwing is erop gericht om gefaseerd en beheerst voortgang te boeken op een overzichtelijk aantal projecten.

In het eerste halfjaar hebben daarnaast zaken die de Belastingdienst niet goed heeft gedaan ook veel aandacht opgeëist. Dit heeft de onderliggende kwetsbaarheden van de dienst pijnlijk zichtbaar gemaakt, bijvoorbeeld bij de gang van zaken rond de vertraging in de schenk- en erfbelasting en de verslechterde bereikbaarheid van de Belastingtelefoon. Deze incidenten onderstrepen de urgentie van een effectieve verbeteraanpak. Over verschillende onderwerpen die in het eerste halfjaar van 2018 aandacht hebben gekregen, bent u al eerder geïnformeerd. De halfjaarsrapportage bevat de actuele stand van zaken.

Naast de hiervoor genoemde incidenten is op de werkvloer ook goed werk verricht. In de halfjaarsrapportage wordt daar ook aandacht aan besteed. Hierna sta ik bij een aantal actualiteiten uit de halfjaarsrapportage stil.

Veranderopgave Belastingdienst

De Belastingdienst staat voor een grote veranderopgave. Daar wordt dag in dag uit hard aan gewerkt. In het voorjaar heb ik de opzet van mijn aanpak daarvoor gepresenteerd: Beheerst vernieuwen.² In deze halfjaarsrapportage informeer ik u over de voortgang daarvan. De eerste stappen zijn gezet. Tegelijkertijd is er nog een lange weg te gaan. De veranderopgave zal in de komende periode mijn voortdurende aandacht hebben.

¹ Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning onder griffie nr. 163983.

² Kamerstukken II 2017/18, 31 066, nr. 403.

Gebruik van camerabeelden voor toezicht privégebruik auto

Het onderzoek naar het gebruik van (gegevens ontleend aan) camera-beelden voor de controle van de bijtelling privégebruik auto in de inkomsten- en loonbelasting heeft uitgewezen dat met het gebruik van de camerabeelden niet kan worden voldaan aan het vereiste van proportionaliteit dat voortvloeit uit de privacyregelgeving. Daarom heb ik besloten deze camerabeelden niet meer te gebruiken voor dit toezicht. Voor de controle of een auto van de zaak waarvoor niet wordt bijgeteld op (kalender)jaarbasis voor niet meer dan 500 kilometer voor privédoel-einden wordt gebruikt, hanteert de Belastingdienst een mix aan controle-instrumenten. Nu de camerabeelden niet meer worden gebruikt, voert de Belastingdienst de controle met de andere beschikbare instrumenten uit.

Schenk- en erfbelasting

De achterstanden bij de schenk- en erfbelasting hebben het afgelopen jaar veel aandacht gevraagd. Ik heb daar in het AO schenk- en erfbelasting op 25 september jl. voor het laatst met de Tweede Kamer over gesproken. Ik heb toen onder meer toegelicht dat voor het behandelen van aangiften erfbelasting 2018 een nieuwe IV-voorziening nodig was. Deze is begin oktober opgeleverd. De IV-voorziening functioneert naar behoren. Daarmee kan de achterstand naar verwachting in lijn met mijn toezegging in 2018 worden verminderd naar het gebruikelijke niveau.³ U wordt over de behaalde resultaten later dit jaar nader geïnformeerd. Daarbij zal ik ook aandacht besteden aan de kwaliteit van de opgelegde aanslagen.

Bezwaarbehandeling

De afhandeling van bezwaren binnen de termijn van de Algemene wet bestuursrecht (Awb-termijn) lukt steeds minder goed. Het percentage dat binnen de Awb-termijn wordt afgehandeld is van 85% in de eerste helft van 2017 gedaald naar 81% in de eerste helft van 2018. Per belasting-middel verschilt dit percentage en de oorzaak daarvan. De grootste hoeveelheid bezwaren ziet op de inkomensheffing. Er zijn het afgelopen half jaar stappen gezet om het bezwaarproces daar te verbeteren. De in de aprilbrief genoemde projecten voor de keten Bezwaar dragen bij aan de oplossing. Deze maatregelen sorteren echter nog onvoldoende effect, omdat de werving van nieuwe personele capaciteit voor dit proces moeizaam verloopt. Ook bij andere belastingmiddelen wordt de Awb-termijn voor bezwaren te weinig gehaald. Er is meer inspanning nodig om belastingplichtigen sneller duidelijkheid te bieden. U ontvangt eind november een brief met een Belastingdienstbrede analyse van het probleem en de oplossingsrichtingen. Deze tijd is nodig voor het verkrijgen van de relevante stuurgegevens en het maken van een eenduidige analyse.

Werving Douane voor de Brexit

In de brief over de werving van nieuwe medewerkers is per abuis een aantal van 373 medewerkers genoemd die op 29 maart 2019 beschikbaar zouden zijn. De verwachting is echter dat op dat moment ruim 300 douaniers extra inzetbaar zijn. Daarnaast is er een fout in de brief gesloten ten aanzien van de gerealiseerde instroomcijfers. Waar wordt gesproken over de gerealiseerde instroom tot en met de derde tranche, is bedoeld: tot en met de tweede tranche. In de halfjaarsrapportage wordt nader ingegaan op de stand van zaken van de voorbereiding van de

³ Kamerstukken II 2017/18, 31 066, nr. 395.

Douane op de Brexit en worden de problemen die door de Douane worden voorzien bij een harde Brexit toegelicht.

Tot slot

De Belastingdienst is in beweging. De omvangrijke veranderopgave is bij de horens gevat en de eerste stappen zijn gezet. Helaas blijven de kwetsbaarheden van de dienst voorlopig bestaan. De problemen blijven de komende periode groot, complex en hardnekkig. Ik laat me daardoor echter niet uit het veld slaan. We werken elke dag om het vandaag weer een stukje beter te doen dan gisteren.

Over de resultaten van deze inspanningen zal ik in de 23^e halfjaarsrapportage rapporteren. Dit zal de laatste halfjaarsrapportage zijn. De Kamer zal voortaan door middel van een jaarplan geïnformeerd over de planvorming van de doelstellingen en de veranderopgave van de Belastingdienst. Over de voortgang hiervan rapporteer ik in juni en oktober van het uitvoeringsjaar en na afloop van het jaar in de afsluitende jaarrapportage. Over deze nieuwe rapportagecyclus ben ik naar aanleiding van de motie Lodders c.s.⁴ met de Tweede Kamer in gesprek. Het eerste Jaarplan «nieuwe stijl» wordt begin november naar de Kamer gestuurd.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. Snel

⁴ Kamerstukken II 2017/18, 31 066, nr. 415.